

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल
राजस्व सदस्य श्री जीवन कुमार घिमिरे
लेखा सदस्य श्री डम्बर बहादुर कार्की
फैसला

सम्बत् २०७३ सालको मुद्दा नं. ०७३-RB-०३८६
निर्णय नं. १०१

मुद्दा:-आयकर(२०७०/०७१)।

श्री शिवशक्ति केमोप्लाष्ट प्रा.लि.(स्थायी लेखा नं. ३०१३४२३४०)को अधिकार प्राप्त अध्यक्ष राहुल कुमार अग्रवाल..... १ } पुनरावेदक

विरुद्ध

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर..... १ } प्रत्यर्थी
श्रीमान महानिर्देशकज्यू, आन्तरिक राजस्व विभाग, काठमाण्डौ..... १

शुरू निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशासक श्री शंकरप्रसाद खरेल

निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर

निर्णय मिति:-२०७२/०२/२४

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

निर्णय गर्ने अधिकारी: -

निर्णय गर्ने कार्यालय: -

निर्णय मिति: -

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७२।०२।२४ को कर निर्धारणको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट ६० दिनभित्र निर्णय दिनु पर्नेमा उक्त निर्णय दिएको सूचनाको जानकारी हालसम्म नआएकोले विभागबाट निर्णय भएको मानी राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६ र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम दर्ता हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. करदाता श्री शिवशक्ति केमोप्लाष्ट प्रा.लि.ले आ.व. २०७०/०७१ को आय विवरण आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार विशेष उद्योग तर्फ करयोग्य आय रु. २५,६६,४६१।३३ र सामान्य व्यवसाय तर्फ रु. २,०४,५०७।९४ कायम गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०७१/०९/२५ मा विवरण पेश गरेको ।
२. करदाताको आ.व. २०७०/०७१ को कारोबारको पेश भएको आय विवरणको कर परीक्षण गर्न छनौटमा पर्न गएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८३ बमोजिम सूचना जारी भई करदाताले सो को जवाफ सहित पेश गरेको कागजातको अध्ययन, छानविन तथा हिसाब किताबको परीक्षण गर्दा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम कट्टी गर्न नपाउने खर्चहरू दावी भएको र व्यवसायको मुनाफा र लाभतर्फ गणना हुनुपर्ने रकम समावेश भएको नदेखिएकोले यस कार्यालयबाट आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गर्नु पर्ने भएको हुँदा सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५(पन्ध्र) दिनभित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१(६) बमोजिम विस्तृत व्यहोरा खुलाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७२/२/१० मा सूचना जारी भएको ।
३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७२/२/१० मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७२/२/१२ मा सूचना बुझी लिएको ।
४. करदाताले मिति २०७२/२/१२ मा बुझी लिएको सूचनाको जवाफ मिति २०७२/२/२२ मा पेश गरेको ।
५. प्रस्तुत करदाताको आ.व. २०७०/०७१ को लागि विशेष उद्योग तर्फ करयोग्य आय रु. ३३,०७,०१५।७१ र सामान्य व्यवसाय तर्फ रु. २,०४,५०७।९४ मात्र कायम हुने

ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७२/०२/२४ मा भएको निर्णय पर्चा ।

६. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७२/०२/२४ मा जारी गरेको आ.व. २०७०/०७१ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी श्री शिवशक्ति केमोप्लाष्ट प्रा.लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७२/०३/२२ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।
७. करदाताले उक्त निवेदनमा हालसम्म यस विभागबाट कुनै निर्णय नभएकाले प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन अस्वीकार गरेको मानी श्री राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंमा पुनरावेदनको कानूनी कारवाही अगाडि बढाउने भएकाले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११५(८) बमोजिम मिति २०७३।८।१६ को पत्र २०७३।८।२२ मितिमा द.नं. ६५२८ मा दर्ता गराएको देखिन्छ । आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११५(९) मा विभागले त्यस्तो निवेदन दर्ता भएको मितिमा सो निवेदन अस्वीकार गर्ने निर्णय गरेको र सो व्यक्तिलाई सो निर्णयको सूचना दिएको मानिने व्यवस्था भएकाले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि परेको उक्त निवेदनको लगत कट्टा हुने ठहर्छ भन्ने व्यहोराको आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७३/१०/१८ मा भएको निर्णय ।
८. विपक्षी कार्यालयबाट आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१(६) अनुसारको सूचना जारी भएको थियो । उक्त सूचनाको जवाफ र प्रमाण हामीले विपक्षी कार्यालयमा दिएका थियौं । त्यसमा पनि कम्पनीबाट दिएको जवाफ र प्रमाण समेतलाई विपक्षीबाट वेवास्ता गरी प्रष्ट खण्डन समेत नगरी जवाफलाई हचुवा र गैरकानूनी तवरले विपक्षीबाट मान्यता नदिई भएको संशोधित कर निर्धारण सूचना, आदेश र निर्णय समेत बदरभागी छ । अतः विपक्षीबाट भएको निर्णय पर्चा संशोधित कर निर्धारण आदेश तथा श्रीमान महानिर्देशकज्यू, आन्तरिक राजस्व विभागबाट भएको निर्णय (मानी आएको)लाई बदर गरी कर निर्धारण आदेश अनुसारको कर, शुल्क समेतको कुनै रकम तिर्न नपर्ने गरी फैसला गरी न्याय इन्साफ गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७३/८/१७ मा पुनरावेदनपत्र ।
९. यसमा मुलुकी ऐन, अ.व. २०२ नं. बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७४/०२/२४ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

१०. नियम बमोजिम साप्ताहिक तथा दैनिक पेसीसूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदनपत्र एवम् प्राप्त सुरु मिसिल समेत अध्ययन गरियो ।

११. पुनरावेदक पक्षबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता त्रय श्री सीताराम अग्रवाल, श्री विनोद उपाध्याय र श्री विकास अग्रवालले यस भन्दा अधिको आर्थिक वर्षको कर दायित्व कर फल्लुयौट आयोगबाट सम्झौता भै मिलान भएकाले हास आधार फरक परेको भनी हास कायम गरेको रकममा खर्च कट्टी अमान्य गरेको र मर्मत सम्भार खर्च बढी दावी भएको भनी अमान्य गरेको तथ्य कानूनसम्मत नभएकाले करदाताले खर्च कट्टी पाउनु पर्दछ । त्यस्ता खर्चहरू अमान्य गर्नु कानून विपरीत भएकाले बदरभागी छ भन्ने बहस जिकीर प्रस्तुत गर्नुभयो ।
१२. प्रत्यर्थी ठूला करदाता कार्यालय एवं महानिर्देशक, आन्तरिक राजस्व विभाग समेतका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाडौंका विद्वान सरकारी वकील श्री अञ्जन भट्टराईले कर फल्लुयौट आयोगबाट सम्झौता भै मिलान भएकाले हास आधार फरक परेको छैन भन्न मिल्दैन । कर फल्लुयौटबाट कर दायित्व मिलानको सम्झौता मात्र भएको हो । त्यसबाट आगामी वर्षका लागि हिसाब मिलान गर्न पाउने हुदैन । कर परीक्षणबाट कायम भएको हास आधार र चालु वर्षमा सो सम्पति समूहमा थप भएको सम्पति र गणना अवधि समेतका आधारमा हास खर्च दावी गर्नुपर्ने र सोही बमोजिम मात्र मर्मत सम्भार खर्च दावी गर्नुपर्नेमा बढी दावी गरेको कारणले प्रत्यर्थीले अमान्य गरेको देखिँदा शुरु निर्णय कानूनसम्मत हुँदा सदर हुनुपर्छ भनी बहस प्रस्तुत गर्नु भयो ।
१३. उपरोक्तानुसार दुवै पक्षका विद्वानहरूको बहस सुनी मिसिल संलग्न फायल कागजात हेरी शुरुको निर्णय मिले नमिलेको के रहेछ, पुनरावेदकको जिकीर पुग्न सक्ने हो होईन ? भनी निर्णय तर्फ विचार गर्दा निम्नानुसार हुने देखिँन आयो:-

क) मर्मत सम्भार खर्च दावीका सम्बन्धमा:- आ.व. २०६९/०७० को कर लेखा परीक्षणबाट हास आधार परिवर्तन भै मर्मत सम्भार खर्चको सीमा समेत फरक पर्न जाने भएकोमा करदाताले गत आ.व. को कर दायित्व हिसाब कर फल्लुयौट आयोगबाट मिलान भएको हुँदा हास आधार फरक पार्न नमिल्ने बहस जिकीर लिएतापनि पुनरावेदनपत्रमा उक्त आ.व.को निर्णय र आदेशमा चित्त नबुझी आन्तरिक राजस्व विभागमा दिएको निवेदन विचाराधिन छ भनी उल्लेख गरेको पाइन्छ । यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७४/०४/२० मा सो हास कायम सम्बन्धमा यस न्यायाधिकरणमा पुनरावेदकको पुनरावेदन परे नपरे सम्बन्धमा कागज गराउने भन्ने समेत आदेश भएकोमा पुनरावेदकले आ.व. ०६९/०७० को आयकर मुद्दा श्री आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकन गरेको थिए, उक्त मुद्दा कर फल्लुयौट आयोगबाट फल्लुयौट भइसकेको भनी खुलाइदिएको पाइन्छ । साथै आज बहसका क्रममा पुनरावेदकका कानून व्यवसायीले पुनरावेदक र कर फल्लुयौट आयोग २०७१ बीच कर बक्यौता फल्लुयौट सम्बन्धमा गरिएको सम्झौता पेश गर्नु भएको छ । उक्त समझौतापत्रमा आयकरका सम्बन्धमा आर्थिक वर्ष/ कर अवधि

२०६७/०६८, ०६८/०६९, ०६९/०७० का लागि स्वम कर निर्धारण अनुसार भुक्तानी गरेको करका अतिरिक्त रु.३,००,०००/- रकम (व्याज,शुल्क समेत) थप बुझाउने गरी सम्झौता भएको देखिन्छ । यसरी उक्त सम्झौतामा हास आधार सम्बन्धमा केहि उल्लेख भएको नदेखिनुका साथै उक्त सम्झौता दुबै पक्ष बीच सम्पन्न एक मिलापत्रको रूपमा रहेको छ भनी मिलापत्र गर्ने गरी तयार भएको सम्झौता लिखतले आउने आ.व.०७०/०७१ को कर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि कानून बमोजिम कायम भएको हास आधारमा कुनै असर गर्ने देखिदैन । यसरी गत आ.व.को कर दायित्व सम्झौताबाट मिलान गरिएका कारण सोको आधारमा अर्को वर्ष प्रभावित नहुने हुँदा कर परीक्षणबाट कायम भएको सम्पति समूह 'ख' को हास आधार बमोजिम नै मर्मत सम्भार खर्चको सीमा निर्धारण हुने भएकाले पूँजीकृत गर्नुपर्ने रकम समेत खर्च कट्टी दावी गरेको देखिन गई प्रत्यर्थीले आयकर ऐनको दफा १६ बमोजिम विशेष उद्योग तर्फ खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी गरेको निर्णय मनासिब नै देखिन आयो ।

ख) हास खर्च दावी का सम्बन्धमा:- यसरी माथि उल्लिखित आधारमा हास सम्पत्तिको कायम भएको आधार सम्बन्धमा विवाद नरहे पछि स्थायी सम्पत्तिको हास खर्चको गणना गर्दा गत आ.व.को कर परीक्षणबाट कायम भएको हास आधार रकममा यस वर्ष थप भएको सम्पतिलाई आयकर ऐन, २०५८ दफा १९(१) को अनुसूची-२ बमोजिम सम्पति समूहको खरीद अवधि र रकमको आधारमा शुरु हास आधारमा थप गरी हास खर्च कट्टी गणना गर्दा हुने रकम भन्दा बढी हास खर्च दावी गरेको देखिई प्रत्यर्थीले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९(१) बमोजिम विशेष उद्योग तर्फ खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी गरेको निर्णय मनासिब नै देखिन आयो ।

१४. अतः माथि उल्लिखित आधार र कारणबाट स्थायी लेखा नं ३०१३४२३४० भएका पुनरावेदक करदाता शिवशक्ती केमोप्लाष्ट प्रा.लि.को आ.व. २०७०।०७१ को आयकर निर्धारणका सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालय हरिहरभवनको मिति २०७२।२।२४ को निर्णय मिलेकै देखिदा सदर हुने ठहर्छ । पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन । अरुमा तपसील बमोजिम गर्नु ।

तपसील

फैसलाको प्रतिलिपी सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौलाई दिनु.....१
सरोकारवाला पक्ष नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार लाग्ने दस्तूर लिई नक्कल दिनु.....२

प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी
मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनु..... ३

डम्बर बहादुर कार्की
(लेखा सदस्य)

उक्त रायमा हाम्रो सहमति छ ।

जीवन कुमार घिमिरे
(राजस्व सदस्य)

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

शाखा अधिकृत: श्री रवि न्यौपाने

कम्प्युटर टाइप: श्री प्रदिप तिवारी

इतिसम्बत २०७५ साल चैत्र १४ गते रोज ५ शुभम.....